

Hoogwaardige fietsroute Weert – Nederweert op hoofdlijnen

Aanleiding

Het regionaal mobiliteitsorgaan Noord- en Midden-Limburg (RMO) heeft in opdracht van Provinciale Staten (PS) onderzocht welke projecten een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de fietsveiligheid en het bevorderen van het fietsgebruik. De Hoogwaardige fietsroute Weert – Nederweert kwam als beste en meest kansrijke project uit de bus. In afstemming met de gemeente Weert en de gemeente Nederweert heeft de provincie in het kader van het programma Fiets voor dit project in haar begroting dan ook een subsidie van 50% gereserveerd.

Waarom een kansrijk project

De fietsintensiteit tussen Weert en Nederweert is nu al hoog. Dagelijks maken ongeveer 2.000 fietsers gebruik van het fietspad langs Ringbaan Noord. De intensiteit op het fietspad langs de Helmondseweg/Noordkade te hoogte van de Biesteerbrug bedraagt ca. 2.200 fietsers.

De route tussen Weert en Nederweert is zeer kansrijk voor het nog meer bevorderen van het fietsgebruik. Door de relatief korte afstand tussen beide kernen gebruiken nu al veel werknemers, scholieren, consumenten en recreanten voor hun dagelijkse verplaatsing de fiets. Ook het station in Weert ligt voor de inwoners van Nederweert, Ospel en Nederweert-Eind op fietsafstand. Er zijn twee belangrijke fietsroutes tussen Weert en Nederweert. Beide routes zijn niet optimaal.

Het fietspad langs Randweg Zuid en Ringbaan Noord (N275) heeft tussen de A2 en Ringbaan Oost een goede verharding, een redelijke breedte en is verlicht. Het probleem is echter dat een aantal drukker verkeerswegen d.m.v. verkeerslichten overgestoken moet worden. Qua verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid is dit niet optimaal. Het fietspad langs Rijksweg Zuid en Helmondseweg is smal, heeft een minder kwalitatieve verharding en is onverlicht.

Het bevorderen van het fietsgebruik en het verbeteren van de fietsverkeersveiligheid past zowel in het landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid van de gemeenten Weert en Nederweert. Bij het opwaarderen van het fietspad langs Rijksweg Zuid, Helmondseweg en Noordkade krijgt het fietspad een kwalitatief goede verharding, wordt het voldoende breed, krijgt innovatieve verlichting, zijn er geen gelijkvloers kruisingen met drukke verkeerswegen en de fietsers krijgen op dit traject voorrang op het gemotoriseerd verkeer.

Beleidsraakvlakken

Landelijk beleid

In het landelijk programma Fiets 2017 – 2020 is onder andere een landelijk netwerk van hoogwaardige fietsroutes opgenomen, waaronder de hoogwaardige fietsroute Weert – Eindhoven en Weert – Venlo. In verband met de files op de autosnelweg A2 tussen Weert en Eindhoven heeft de hoogwaardige fietsroute Weert – Eindhoven een hoge(re) prioriteit. Realisatie van de totale route tussen Venlo en Weert is nu nog minder urgent. Onderdelen van deze route zijn wel zeer kansrijk voor het bevorderen van het fietsgebruik zoals het gedeelte tussen Weert en Nederweert. Dit gedeelte van de fietsroute Weert – Venlo is daarom als prioritair aangemerkt.

Provinciaal beleid

Het provinciale “Beleidskader Fiets 2019 – 2023” gaat uit van het meer stimuleren van het utilitaire fietsgebruik. Limburgers leggen in vergelijking met de rest van Nederland de minste kilometers per fiets van en naar werk of school. De provincie wil daarom investeren in betere en veiligere fietspaden. In de periode 2019 – 2023 zet de provincie extra in op comfortabele en veilige woon-werk en school-thuis (utilitaire) fietsverbindingen met een vlotte verkeersdoorstroming. Uitgangspunten zijn brede fietspaden met weinig gelijkvloerse kruisingen, een goede verharding, geschikt voor verschillende soorten fietsen en geschikt voor hoge fietsintensiteiten. De hoogwaardige fietsroute Weert – Nederweert is dan ook als subsidieproject opgenomen in het “Beleidskader Fiets 2019 – 2023”.

Regionaal beleid

De regio wil onder andere de filedruk op de A2 op het traject Weert – Eindhoven verminderen door het stimuleren van een andere vervoerwijzen. Een onderdeel is het bevorderen van het gebruik van fiets

en openbaar vervoer. Naast de hoogwaardige fietsroute Weert – Eindhoven heeft ook de route tussen Weert en Nederweert een hoge prioriteit. Door de aanleg van de hoogwaardige fietsroute Weert - Nederweert ontstaat er een betere verbinding tussen het station Weert en de kerkdorpen van de gemeente Nederweert. Dat maakt het gebruik van de trein in Weert aantrekkelijker.

Gemeente Weert

Volgens het mobiliteitsplan 2030 van de gemeente Weert draagt een actieve mobiliteit bij aan een gezonde, duurzame en veilige samenleving. Door meer te lopen en te fietsen bewegen we immers meer, verbruiken we minder opgewekte energie en zijn we een minder groot gevaar voor medeweggebruikers. Door gebruik van de elektrische fiets zijn mensen bereid om langere afstanden per fiets af te leggen voor hun dagelijkse ritten naar school of werk. Weert wil daarom snelle hoofd fietsroutes aanleggen. Dit doet Weert bij voorkeur ongelijkvloers.

Gemeente Nederweert

Volgens het mobiliteitsplan heeft Nederweert de komende jaren de ambitie om het fietsverkeer te stimuleren. Nederweert wil een comfortabel en aantrekkelijk fietsnetwerk zowel utilitair als recreatief. De focus hierbij ligt op de aanleg van de hoogwaardige fietsroute tussen Nederweert en Weert. Door het gehele netwerk op orde te brengen (inclusief de verhardingen) wordt fietsen een natuurlijk (en wellicht het belangrijkste) onderdeel in de gehele ketenmobiliteit.

Projectscope

De projectscope bestaat uit:

- Het verbreden en verbeteren van het bestaande fietspad tussen de fietstunnel onder de N275 nabij de Zuid-Willemsvaart en de autosnelweg A2 in Nederweert, inclusief het aanpassen van de verschillende gelijkvloerse wegkruisingen (blauw);
- De aanleg van een nieuw fietspad in Nederweert parallel aan de oostzijde van de autosnelweg A2, inclusief de afbuiging van het fietspad langs de N275 richting het nieuwe fietspad (groen);
- Het verbreden en aanpassen van het bestaande fietspad langs de Helmondseweg in Weert, tussen de autosnelweg A2 en Ringbaan Oost (geel);
- Het verbreden en aanpassen van het bestaande fietspad langs de Helmondseweg en de Biesterbrug, inclusief het aanpassen van de van de verschillende gelijkvloerse kruisingen, de herinrichting van een gedeelte van de Helmondseweg en de optimalisatie van de kortsluiting tussen de Helmondseweg en Noordkade ter hoogte van de Biesterbrug (rood).

Figuur 1: plangebied project hoogwaardige fietsroute Weert - Nederweert

Doel van het project

Voor het project hoogwaardige fietsroute Weert - Nederweert kent de volgende doelstellingen:

- Verbeteren van de regionale fietsbereikbaarheid door het creëren van een robuuste en toekomstgerichte fietsverbinding tussen Weert en Nederweert, als onderdeel van de fietsroute Weert – Venlo.
De focus bij de aanleg van infrastructuur lag in het verleden vaak bij de automobiliteit. De doorstroming van het gemotoriseerd verkeer was belangrijk en er moesten voldoende parkeerplaatsen zijn. Bij verkeerslichten moeten fietsers soms tweemaal wachten. Door de komst van de elektrische fiets zijn de mogelijkheden voor het fietsgebruik vergroot, maar ook de snelheidsverschillen tussen de verschillende voertuigen. Ook zijn er steeds meer bredere fietsen die meer ruimte vragen. Dit vraagt om een andere fietsinfrastructuur. De insteek is om het hele traject tussen Weert en Venlo op termijn te gaan verbeteren. De focus voor de korte termijn ligt op de meest drukke deeltrajecten zoals het gedeelte tussen Weert en Nederweert.
- Bevorderen van het utilitair en recreatief fietsgebruik.
- Bevorderen van het gebruik van het openbaar vervoer.
Wanneer fietsers vlot en comfortabel van en naar het treinstation kunnen fietsen, zullen verkeersdeelnemers vaker de trein en kiezen er minder snel om met de auto in de file richting Eindhoven te gaan staan.
- Verbeteren van de verkeersveiligheid.
Wanneer fietsers in grote groepen fietsen, zoals bij fietsclubjes of schoolgaande kinderen wordt regelmatig het rode licht genegeerd. De snelheden op de doorgaande wegen zijn vaak hoog. Ook automobilisten rijden soms door het rode licht. De beste en meest verkeersveilige oplossing is om de drukke verkeerswegen ongelijkvloers te kruisen. De route via Rijksweg Zuid en Helmondseweg kruist de op- en afritten van de A2 en Ringbaan Oost nu al ongelijkvloers. Bovendien hoeven de fietsers de toegangswegen naar Kampershoeke niet meer over te steken. Opwaardering van de bestaande fietsroute langs Rijksweg Zuid en Helmondseweg is dan ook een verbetering voor de verkeersveiligheid.
- Verbeteren van de sociale veiligheid.
Door het aanbrengen van een goede straatverlichting wordt de sociale veiligheid in de avond en nachtelijke uren op het traject Rijksweg Zuid en Helmondseweg sterk verbeterd.

Ontwerp uitgangspunten Hoogwaardige fietsroute

- Breedte tweerichtingsfietspad: 4 meter;
- Verharding: rood asfalt of beton;
- Oversteken met gebiedsontsluitingswegen (verkeerswegen): ongelijkvloers of met verkeerslichten;
- Oversteken met erftoegangswegen: fietspad altijd voorrang;
- Goede verlichting;
- Goede bewegwijzering;
- Directheid: zo min mogelijke omwegen en onderbrekingen;
- Trajectnelheid 25 km/uur
- Obstakelvrije zone: 1,5 meter; 0,65 meter bij gesloten wanden; 0,32 meter bij obstakels;
- Zo weinig mogelijke obstakels zoals paaltjes;
- Sociale veiligheid: zo goed mogelijke sociale controle.

Kostenraming

Er is voor dit project in 2019 een quickscan opgesteld. Er is toen een indicatief ontwerp opgesteld en de kosten zijn globaal geraamd. De raming kwam uit op ca. € 4.200.000. Omdat er nog geen definitief ontwerp ligt, zit er nog een behoorlijke marge in deze bedragen (plus of min 30%). In deze raming zijn ook bedragen opgenomen voor eventuele risico's en is er een kostenindexatie opgenomen. Het laatste jaar zijn de kosten echter veel sterker gestegen. Ook is de verwachting dat er op het wegvak Helmondseweg tussen Ringbaan Oost en de Biesterbrug (rood gedeelte) zich nog knelpunten qua bodemgesteldheid zullen aandienen. De subsidieaanvraag wordt gebaseerd op een hoger prijsindex en er wordt een stelpost opgenomen voor de bodemgesteldheid. Omdat er in deze fase van het project nog onzekerheden in de ramingen zitten, kan eventuele aanpassing naar boven of beneden

van de bedragen in de meerjarenbegroting het beste plaatvinden na de planuitwerking in 2023. Door de gecombineerde aanleg van de waterleiding en de fietsroute zijn kostenvoordelen te behalen. De verwachting is dat de gevraagde budgetten voor de aanleg van de fietsroute tussen de Randwegbrug in Nederweert en Ringbaan Oost in Weert toereikend zullen zijn.

Planning, fasering en de benodigde budgetten

2022

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) gaat onder of direct naast het fietspad langs Rijksweg Zuid en Helmondseweg tussen de Randwegbrug in Nederweert en Ringbaan Oost in Weert (blauw en geel gedeelte) een watertransportleiding aanleggen. Deze leiding is urgent om de waterdruk in Weert te verbeteren. Een gecombineerde aanleg van de transportleiding en de Hoogwaardige fietsroute is om kostentechnische en maatschappelijke redenen wenselijk. De impact op de omgeving van dit deel van de hoogwaardige fietsroute is beperkt. Bovendien heeft WML al de benodigde vooronderzoeken laten uitvoeren. WML start in januari 2022 met de aanbesteding van dit werk. Dit gebeurt via een zogenaamd design en construct contract waarbij de aannemer het ontwerp maakt en ook de uitvoering op zich neemt. De gunning van het werk is gepland in mei 2022 en de aanleg in 2023. Bij gunning moeten de benodigde budgetten door de beide gemeenteraden beschikbaar gesteld zijn en moet de provincie de subsidie hebben toegezegd. Op 9 februari 2022 worden beide gemeenteraden gevraagd om de benodigde kredieten beschikbaar te stellen.

De beide overige plandelen (groen en rood) moeten nog nader worden uitgewerkt. In 2022 wordt een extern adviesbureau worden ingehuurd dat de nodige onderzoeken gaat uitvoeren, in samenspraak met de omgeving de voorontwerpen gaat opstellen. Hierna worden beide plandelen verder uitgewerkt, worden de kosten nauwkeurig geraamd en er wordt een uitvoeringsbestek opgesteld.

2024

Einde 2023 worden de raden voorgesteld met deze plannen in te stemmen en voor de uitvoering de benodigde budgetten beschikbaar te stellen. Uitvoering van beide gedeelten is gepland in 2024.

Weert, Nederweert, 9 december 2021.